

Előszó a Néhai Fenyő Egon blogjához

Férjem, Fenyő Egon, 2006 áprilisában, hosszú betegség után húnyt el. Könyve, ami a gyerekkori jóbaráttal, Klein György professzorral folytatott beszélgetéseket tartalmazza Dickson Éva újságíró sajtó alá rendezésében, még 2005 őszén megjelent svédül. Én vittem be a könyvet a kórházba és tettem le az ágyára. Örült neki, hogy végre – több mint 15 év után – megszületett a könyv „Péter Európája...” címen (Peters Europa..., Carlsson könyvkiadó, Stockholm 2005).

Ki volt Péter? Habár húsz éve halott, sokan rá fognak ismerni mint szeretett és gyűlölt néhai popmenedzserre, mint elvtársra a kommunista pártból, börtöntársra, szeretőre vagy férjre, de mindenek felett, Erdős Péterre a szenvedélyes politikusra. Pétert mint Egon barátját ismertem meg. Esküvőnk alkalmából Pétert és Gombkötő Erzsit kértük meg tanúnak. Már előttünk ott voltak a Tanácsházán és nagy töprengések közepette közölték velünk, hogy ha már itt vannak, ők is egybekelnének. Péter még gyorsan, telefonon elintézte az előző feleségtől való válási engedélyt, de kis késlekedéssel végül is dupla esküvő lett. A menyasszonyi csokrot kettéosztottam, hogy Gombinak is legyen virágja.

1965-ben Egon és én elhagytuk Magyarországot. Péterrel csak 11 év múlva találkoztunk. Korcula szigetén futottunk össze egy élelmiszerüzletben. Valószínűtlen hallani egy ismerős, régen men hallott hangot egy polcsor másik oldaláról egy más országban, ráadásul egy szigeten. Megkerültem a polcsort és ott volt Péter. Nyaralt az akkor aktuális feleségével és Jobba Gabival. Elcsábítottuk mindhármukat sátorozni, egy a víz fölött, teraszosan kiépített, füge- és olajfa ligetbe. Vacsorára spagettit főztem hat személyre, ez túlfeszítette a campingfelszerelésünk lehetőségeit, lavórba szedtem a spagettit és kézzel kevertem bele az olajat. Holdfényes, meleg este volt és késő éjszakáig beszélgettünk. Ezután a viszontagságokban teli éjszaka után, Péterék másnap sürgősen beköltöztek a városban bérelt szobájukba. Ez is csak a különbséget példázza Egon és Péter között, míg az egyik élvezte a sátorozást, a természetet, a másik csupán a nehézségeket látta.

Néhány hónappal Egon halála után ráakadtam otthon egy fiókban régi „zip” lemezekre amelyeket Egon használt szövegek elmentésére abban az időben amikor a könyv írása beindult. Számítógép szakértő segítségével egy lemez tartalmát meg lehetett menteni. Kiderült, mint sejtettem, Egon magyarul írt és a lemez tartalmazta a könyvben svédül publikált szövegek magyar eredetijének nagy részét. Végigolvastam. Levelek, szövegtöredékek és egy nagyobb összefüggő szövegrész. Mint az a könyvből is kiderül, Péter és Egon gyerekkori jóbarátok voltak és ez a barátság, kisebb megszakításokkal, Péter 1990-ben bekövetkező haláláig tartott. Az első ami meglepett, hogy két teljesen különböző ember, Péter és Egon, hogy lehetnek barátok egy életen át. A különbség nemcsak érdeklődésben és mentalitásban évenyesült, hanem politikai felfogásban is szöges ellentétben álltak egymással. Úgy gondolom, ez igencsak aktuális lehet a mai magyar társadalomban és ezen túlmenően a mindennapi életben, ahol egy kívülálló (mint én) csak a türelmetlenséget, az összeférhetetlenséget érzékeli és egymás meg nem értése, sőt gyalázása az uralkodó hangnem. Felmerült bennem a gondolat, hogy a „Péter Európája” című könyv – három ember beszélgetése a második világháború utáni időkről két különböző országban, Magyarországon és Svédországban - a magyar közönségnek is érdekes lehet. Klein György professzor utánaérdeklődött, de a magyar fordító nem vállalta a könyv fordítását és kiadását. Ezért úgy gondolom, hogy férjem írását, ha töredékes formában is, de az internet segítségével a magyar közönség számára elérhetővé teszem „Néhai Fenyő Egon blogja” címen.